

показників для оцінки ділової активності суб'єкта господарювання, які, на наш погляд, повинні бути засновані на таких принципах як повнота і точність.

Література

1. Платонова М. Г. Анализ существующих подходов к оценке деловой активности предприятия / М. Г. Платонова // *Economics*. – 2016. – №1(10). – С. 72-75.
2. Кожевникова В. Д. Деловая активность как показатель эффективности деятельности предприятия / В. Д. Кожевникова, К. Р. Нагаева // *Современные тенденции развития науки и технологий*. – 2015. – №7-7. – С. 48-50.
3. Нацыпаева Е. А. Количественные показатели оценки деловой активности предприятия / Е. А. Нацыпаева // *Вестник Саратовского государственного социально-экономического университета*. – 2012. – №2(41). – С. 68-72.

УДК 330.567.2

ФІНАНСИ ДОМОГОСПОДАРСТВА: СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ АСПЕКТ

Бондар Ю. – ст. 2 курсу, гр.Ф_{вн}-21

Науковий керівник – к.е.н, доцент Нагайчук В.В.

Вінницький навчально-науковий інститут економіки ТНЕУ

Сфера фінансових відносин є однією зі складових економічної системи та виступає своєрідним індикатором ефективності функціонування економіки країни загалом. Крім того, зміни, що пов'язані зі структурними зрушеннями в економіці знаходять відображення і у фінансовій площині: перехід вітчизняної економіки на ринкові методи господарювання став передумовою для багатьох трансформаційних процесів. Поява нових суб'єктів та їх участь у фінансових відносинах визначають необхідність у дослідженні даних учасників, тим паче, що сама фінансова наука не стоїть на місці. Відбулися зміни у функціонуванні вітчизняних домогосподарств, адже ринкові умови господарювання значно відрізняються від «радянської» побудови економічної системи, а домогосподарство розглядається як повноправний та самостійний учасник, що посідає вагомe місце у складі суб'єктів фінансових відносин. Від так, у колі вивчення вітчизняної фінансової науки з'явилась нова сфера дослідження – фінанси домогосподарств.

Розширення сфери фінансових відносин та залучення до неї домогосподарств зумовили необхідність дослідження даних процесів. Різними аспектами вивчення фінансів домогосподарств займалися С. Белозьоров, Н. Героніна, В. Глухов, Т. Кізіма, І. Санько, В. Суркіна, С. Юрій та інші.

Однак наявність дискусійних моментів щодо визначення та розуміння фінансів зумовлюють необхідність дослідження та розкриття соціально-економічної сутності фінансів домогосподарств.

Метою статті є обґрунтування функцій фінансів з погляду розкриття соціально-економічної складової.

Соціально-економічна сутність фінансів домогосподарств виявляється у їх функціях. Враховуючи, що категорія «фінанси» є вихідною для фінансів домогосподарств, цілком логічно віднести базові функції фінансів і до функцій фінансів домогосподарств.

Однією з головних функцій фінансів населення є розподільча функція. Дана функція проявляється в процесі первинного розподілу ВВП, у результаті якого утворюються первинні доходи

учасників відносин, зокрема для домогосподарств це: заробітна плата як плата за безпосередню працю, рентні платежі як дохід від земельних ділянок, відсотки чи дивіденди як дохід інвесторів чи кредиторів тощо [1, с. 176].

Регулююча функція реалізується в середині домогосподарства в процесі узгодження інтересів всіх його членів та вибору пріоритетності забезпечення тих чи інших потреб. Дана функція «підтримує збалансований розвиток домашнього господарства як економічної одиниці» [2, с. 10]. Регулююча функція фінансів домогосподарств реалізується і у зовнішньому середовищі, через взаємопов'язаність домогосподарств з іншими секторами економіки, а від так дає можливість через фінансові відносини домогосподарству здійснювати певний вплив на економічні процеси.

Фінанси домогосподарств відіграють відтворювальну функцію, формуючи основу для відтворення кожного індивіда, адже, в першу чергу, покликані забезпечити належні умови для існування та розвитку членів даного утворення. Однак, дана функція фінансів домогосподарств реалізується і для всієї економічної системи взагалі, адже домогосподарства формують основу споживчого попиту, який є рушійною силою сталого розвитку економіки. Крім того, зовнішній прояв функції відтворення фінансів домогосподарств реалізується не просто як запорука відтворення виробництва, а як можливість розширеного відтворення через залучення до економіки вільних фінансових ресурсів населення.

Фінанси домогосподарств здійснюють контрольну функцію щодо формування власних доходів та здійснення витрат, адже мова йде про захист вигоди та прав на отримання певного рівня прибутку та можливості на основі нього забезпечувати належні умови функціонування учасників домогосподарства. Розмір отримуваних доходів залежить від ступеню участі домогосподарства у їх створенні, і контрольна функція фінансів домогосподарств дає змогу даному суб'єкту контролювати зміни щодо розміру отримуваних доходів та миттєво на них реагувати [3, с. 235].

Узагальнюючи результати даного

дослідження можна зробити висновки, що для формування більш чіткого розуміння фінансів домогосподарств необхідним та доцільним є дослідження їх функцій, які корелюють з функціями фінансів, як вихідної категорії, однак є відмінними з огляду на необхідність розкриття специфічних особливостей, які притаманні фінансам домогосподарств, та уможливають їх комплексне та цілісне сприйняття.

Зміни, що мали місце у функціонуванні

домогосподарств з переходом на ринкові основи господарювання, надали змогу домогосподарствам стати повноправними учасниками фінансових відносин та зумовили можливість виділення фінансів домогосподарств як окремої сфери дослідження. Тому цілком логічно припустити необхідність дослідження відповідних процесів та їх вплив на розвиток вітчизняних домогосподарств, що безпосередньо вплине на формування визначення для даної сфери дослідження.

Література

1. Бочан І. О. Домогосподарство — основний суб'єкт розвитку людського капіталу / І. О. Бочан // Регіональна економіка. – 2014. – №4. – С. 176.
2. Тарасюк М. В. Роль та особливості функціонування фінансів домогосподарств у ринковій економіці / М. В. Тарасюк // Інноваційна економіка. – 2013. – №9. – С. 10.
3. Кізіма Т. О. Фінанси домогосподарств: сучасна парадигма та доміанти розвитку: монографія / Т. О. Кізіма. – К.: Знання, 2010. – 235 с.

УДК 351.72.078.3.001.76(477)

ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ ДЕРЖАВНОГО ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ В УКРАЇНІ

Борівський Р. – ст. 3 курсу, гр. Ф_{вн}-31

Науковий керівник – к.е.н, доцент Нагайчук В.В.

Вінницький навчально-науковий інститут економіки ТНЕУ

У сучасних умовах розвитку ринкових відносин відбуваються стрімкі процеси реформування всіх без виключення ділянок фінансової системи, вагоме місце серед яких займає державний фінансовий контроль. В умовах сьогодення процес реформування державного фінансового контролю супроводжується великою кількістю дискусій щодо доцільності його реформування та напрямів його модифікації.

Зміна внутрішнього фінансового ладу, політичного й економічного курсу України у напрямі інтеграції до міжнародного простору повинні супроводжуватися докорінною перебудовою управлінських функцій держави, у тому числі контрольних. Однією із важливих функцій держави є державний фінансовий контроль. Недооцінка ролі фінансового контролю є однією з причиною кризових явищ, що відбуваються у нашій державі протягом останніх років.

Питання удосконалення державного фінансового контролю розглядається такими вітчизняними науковцями, як С. Буковинський, С. Булгакова, О. Зварич, В. Каленська, О. Колодій, В. Стоян, О. Чечуліна та ін. Однак дане питання потребує подальшого дослідження та наукового обґрунтування.

Метою статті є визначення основних проблем та напрямів розвитку системи державного фінансового контролю в Україні.

За своєю економічною сутністю фінансовий контроль – це комплекс заходів, що застосовується законодавчими і виконавчими органами влади всіх рівнів, а також спеціально створеними установами, для забезпечення законності та ефективності формування, володіння та використання фінансових ресурсів з метою захисту фінансових інтересів держави, місцевого самоврядування, суб'єктів господарювання та громадян, а також успішного досягнення поставлених цілей у сфері фінансів [1].

Важливість державного фінансового контролю в економіці держави зумовлена його місцем та роллю в усіх сферах суспільного відтворення: контроль займає центральне місце в системі фінансового адміністрування та супроводжує процес руху грошових коштів. З одного боку, він є засобом зв'язку між фінансовим плануванням та фінансовим обліком (статистикою), а з другого, передумовою здійснення функцій фінансового аналізу та регулювання. Це не дає змогу контролю відігравати інтегруючу роль, недооцінка чи ігнорування якої унеможливають фінансове адміністрування, призводячи його систему до ліквідації.

Фінансовий контроль є однією із завершальних стадій управління фінансами. Водночас він є необхідною умовою ефективності управління фінансовими відносинами загалом. Складність розуміння фінансового контролю зумовлена складністю самих фінансів. Так само, як фінанси є основою суспільної діяльності в будь-якій сфері і водночас відображають її матеріальну результативність, так і фінансовий контроль виступає в ролі свого роду лакмусового папірця, за допомогою якого проявляється весь процес руху фінансових ресурсів, починаючи зі стадії їх формування, що необхідно для початку здійснення діяльності в будь-якій сфері публічного життя, і завершуючи одержанням фінансових результатів цієї діяльності [3].

Об'єктивно властива фінансам здатність виражати специфічну сторону виробничо-господарської діяльності в будь-якій сфері робить фінансовий контроль всеохоплюючим і всеосяжним.

Ефективність фінансового контролю за економічним і цільовим витрачанням бюджетних коштів, станом збереження державного і комунального майна залежить від комплексності його здійснення, своєчасності й повноти реалізації заходів